

ת"פ 13689/10/16 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר שרבקוב, ודים ינוגרד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 13689-10-16 מדינת ישראל נ' שרבקוב ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט דב פולוק
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. אלכסנדר שרבקוב 2. ודים ינוגרד

החלטה

בפני בית המשפט בקשה לבטל את כתב האישום.

בהתאם לכתב האישום המתוקן שהוגש כנגדם מואשמים הנאשמים 1 ו-2 (להלן: "הנאשמים") בביצוע העבירות הבאות:

איסור פגיעה - עבירה לפי סעיף 30(ד) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, סעיף לצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה והשומרון) (מס' 363), תשל"ל-1969 - כללי התנהגות בשמורת טבע, וסעיף 2 לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חרום (יהודה ושומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית) תשכ"ז-1967 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

איסור הליכה - עבירה לפי תקנה 10 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), תשל"ט-1979 (סעיף 9 לכללים), ולפי סעיף 2 לתקנות שעת חירום יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

איסור שהייה בתחום השמורה מחוץ לשעות המותרות - עבירה לפי סעיף 3 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) (סעיף 14(ג) לכללים), ולפי סעיף 2 לתקנות שעת חירום יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

אי ציות להוראות פקח - עבירה לפי סעיף 15 לתקנות (סעיף 15 לכללים) ובניגוד לסעיף 2 לתקנות שעת חירום יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

לטענת המאשימה ביום 24.10.15 נכנסו הנאשמים לאתר הנחל התחתון בקומרן, המצוי בתחום שמורת הטבע מצוק ההעתקים וטיפסו כלפי מעלה.

פקחים ושוטרים הורו להם להימנע מן הטיפוס באתר אך הנאשמים המשיכו לטפס במעלה הנחל ומחוץ לשביל מסומן באופן המסכן את חייהם וחיי אחרים תוך התעלמות מהוראות הפקחים וסירוב להזדהות.

עמוד 1

הנאשמים הפרו את הוראות הפקחים פעמיים ורק בשעה 19:00 לערך, לאחר רדת החשכה חולצו על ידי יחידת חילוץ מגילות.

המאשימה סוברת כי במעשיהם אלו פגעו הנאשמים בקרקע שבתחום השמורה, הלכו בשמורה שלא בדרכים ושבילים שסומנו כמיועדים להולכי רגל, שהו בשמורה בשעות שבהן היא סגורה ולא צייתו להוראות פקח.

במקביל מתנהלת תביעה קטנה 61151-01-16, בפני כב' הרשם הבכיר ניר נחשון שהגישו הנאשמים כנגד רשות שמורת הטבע והגנים.

בכתב ההגנה שהגישה רשות הטבע והגנים בתביעה הקטנה היא טוענת כי דין התביעה הקטנה כנגדה להימחק בגין טענה של "היעדר יריבות" שכן אין לה מעמד בשטח אי"ש ואין לה סמכות אכיפה בשטחי שמורות הטבע ופארקים המצויים שם.

כתב ההגנה בתביעה הקטנה שבה נתבעת רשות הטבע והגנים הוגש ב- 29.2.2016 ונטען בו כי:

"אי"ש הינו שטח הנתון בתפיסה לוחמתית..לפיו כל סמכויות השלטון, החקיקה או המנהל לגבי האזור או תושביו נתונות למפקד כוחות צה"ל באזור...מחזיק ומנהל את שמורת הטבע עינות צוקים באמצעות המנהל האזרחי, קמ"ט גנים ושמורות...אשר משמש כ"רשות מוסמכת"...קמ"ט גנים ושמורות ועובדיו מועסקים ע"י הנתבעת, אך פועלים מתוקף הסמכתם על ידי ראש המינהל האזרחי ומכוח הדין ותחיקת הביטחון החלים באי"ש ומקבלים את ההנחיות וההוראות בנוגע לפעילותם מהמנהל האזרחי. הנתבעת מספקת לקמ"ט גנים ושמורות ולעובדיו את ההנחיות המקצועיות בלבד...להבדיל ממעמדה של הנתבעת בשטחי מדינת ישראל והסמכויות הנתונות לה מכוח חוק גנים ושמורות לניהול שמורות טבע וגנים לאומיים, אין לנתבעת מעמד ביחס לשמורות טבע ולגנים לאומיים בשטח אי"ש ובכלל זה אין לנתבעת סמכויות אכיפה בשטחי שמורות טבע ופארקים המצויים באי"ש...לאור האמור, ברי כי כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה נגד הנתבעת ומשכך מתבקש בית המשפט הנכבד למחוק את התביעה בשל היעדר יריבות".

כך גם טענה ב"כ רשות הטבע והגנים במהלך הדיון שהתנהל בבית המשפט לתביעות קטנות:

"קמ"ט שמירת הטבע אחראי לשלום המטיילים באתר וכשמישהו מבצע פעולה מסכנת סמכותו למנוע את הפעולה..."

(עמ' 2-3 לפרוטוקול הדיון בבית משפט לתביעות קטנות מיום 25.12.2016).

בדיון שהתנהל בפני ביום 12.11.2017 סיכמו באי כוח הנאשמים את טענתם המקדמית:

"חוזרים על טענותינו לגבי ההימנעות, נבקש לבטל את כתב האישום מכוח סעיף 149(10) לחסד"פ..."

לאור האמור טוענים הנאשמים קיומה של טענת מניעות שחלה על המאשימה ומבקשים לבטל את כתב האישום בהתאם לסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

לדידם, על בית המשפט לבטל את כתב האישום בשל טענת מניעות מכוח דיני ההגנה מן הצדק. שכן, המאשימה לא יכולה לטעון בבית משפט לתביעות קטנות שאין מעמד לתביעה ובמקביל - בבית משפט זה להגיש כנגד הנאשמים כתב אישום פלילי.

לעניין טענת המניעות אין חולק כי המדינה ורשויותיה, בתוכן רשות הטבע והגנים, מחויבות להתדיין בתום לב, בהתאם לתקנת הציבור וחשיבות השמירה על אמון הציבור במערכת המשפט בכך שלא יעשה שימוש לרעה בהליכי בית המשפט.

בהתאם לכן אין רשות הטבע והגנים רשאית מחד, לטעון בבית המשפט לתביעות קטנות להעדר יריבות בשל חוסר סמכות בגין אירוע שאירע באיו"ש, ומנגד להגיש כתב אישום כנגד הנאשמים בגין אותו אירוע.

אולם, שאלה היא האם מחדל מסוג זה מוביל בהכרח למחיקת כתב האישום.

בהקשר זה אציין, שבשונה מטענת המניעות הנטענת במקרה דנן טענת ה"השתק השיפוטי" חלה בדרך כלל מקום שכבר נתקבלה הטענה שנטענה בהליך הראשון. במקרה דנן טרם ניתנה החלטה בהליך המתנהל בבית המשפט לתביעות קטנות.

סעיף 149 (10) לחסד"פ קובע כי:

לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

....

007

(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

סעיף זה מעגן בתוכו את עניין ההגנה מן הצדק. מן הסעיף עולה כי ניתן לבטל כתב אישום בנסיבות בהן הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

בהתאם לאמור בפסיקה עלינו לבחון את טענת ההגנה מן הצדק בשלושה שלבים:

הראשון - בחינת עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה.

השני - איזון בין הערכים הנוגדים, היינו, עלינו לבחון אם בהתחשב בכלל נסיבות העניין והאינטרסים הנוגדים, יש בקיומו של ההליך הפלילי משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. השלישי - בחינת הסעד המידתי הראוי בגין ההפרה, שכן לעיתים ניתן למצוא סעד קל והולם יותר מאשר ביטולו של כתב האישום (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' איתמר בורוביץ' (ניתן על ידי השופטים לוי, מצא וגרוניס, ביום 31.3.2005).

יש להדגיש שביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה הליך קיצוני שבית המשפט ינקוט אך ורק במקרים חריגים ויוצאי דופן בהם חוש הצדק מתקומם מפני התנהלות המדינה. וזאת לאחר בחינת מכלול נסיבות ההליך.

במקרה דנן, מקובלת עלי טענת המאשימה בדבר ההפרדה בין הרשות החוקרת לגוף המאשים בהתאם לעיקרון הפרדת הרשויות. כן מקובלת עלי טענותיו כי במקרה דנן, כתב האישום הוגש על ידי מדינת ישראל באמצעות תובע שקיבל

הסמכה לכך מטעם היועץ המשפטי לממשלה, דהיינו, על ידי מדינת ישראל ולא על ידי רשות הטבע והגנים.

במקרה זה רשות הטבע והגנים וקמ"ט שמירת הטבע והפארקים באיו"ש באמצעות פקחיו הינם הרשות החוקרת, שכנגדה הוגשה התביעה הקטנה המתנהלת בפני כב' הרשם הבכיר ניר נחשון. קמ"ט שמירת הטבע והפארקים בהנחיית רשות הטבע והגנים הם שליוו את חקירת המקרה ובעצם הכינו את המצע להגשת כתב האישום, אולם עצם ההחלטה בדבר הגשת כתב האישום והגשתו נעשתה על ידי תובע מטעם היועץ המשפטי לממשלה, שהוא נגד דינת ישראל כמאשימה.

לעניין סמכותה של מדינת ישראל לדון אדם בגין חשד לביצוע עבירה פלילית בשטחי איו"ש קובע סעיף 2(א) לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון שיפוט בעבירות ועזרה משפטית) התשס"ז-2007.

בנוסף לאמור בכל דין יהיה בית המשפט בישראל מוסמך לדון, לפי הדין החל בישראל, אדם הנמצא בישראל על מעשהו או מחדלו שאירעו באזור וכן ישראלי על מעשהו או מחדלו שאירעו בשטחי המועצה הפלסטינית, והכל אם המעשה או המחדל היו עבירות אילו אירעו בתחום השיפוט של בתי המשפט בישראל.

כפי שראינו טענת מניעות מטעמים של הגנה מן הצדק, שתוצאתה מחיקת כתב האישום ראוי שתטען במקרים נדירים בלבד. במקרה דנן על אף שצוין בכתב האישום שרשות הטבע והגנים הינה המאשימה במקרה דנן, הרי שלאור האמור אין בכך כדי להוביל למחיקתו של כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמים במקרה זה כשבפועל המדינה באמצעות נציג שמונה על ידי היועץ המשפטי לממשלה היא המאשימה על פי חוק.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ה טבת תשפ"ב, 29 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.